



Производство на плодове в България през 2011 година

Площите в стопанствата с овощни видове и ягодоплодни култури през стопанската 2010/2011 година са 44 715 ха. От тях са реколтирани 38 551 ха.

Младите, невстъпили в плододаване, овощни насаждения са 3 136 ха.

Производството на плодове от реколта '2011 е 163 хил. тона.

Таблица 1 Реколтирани площи с овощни видове през 2011 година (ха)

Райони	Ябълки	Круши	Кайсии и зарзали	Праскови нектарини	Сливи и джанки	Череши	Вишни	Орехи	Малини	Други овощни видове	ОБЩО
България	4 890	469	2 606	4 225	6 938	7 747	1 624	5 192	1 634	3 226	38 551
Северна и Югоизточна България	1 894	198	20 360	3 105	4 694	4 474	663	4 248	1 018	2 455	25 109
Северозападен	323	18	109	151	1 710	111	137	353	326	249	3 479
Северен централен	321	53	1 983	317	1 315	516	203	1 021	112	626	6 467
Североизточен	519	55	157	262	838	550	204	1 317	450	515	4 867
Югоизточен	731	72	111	2 375	831	3 297	119	1 558	130	1 072	10 296
Югозападна и Южна България	2 996	271	246	1 120	2 244	3 273	961	944	616	771	13 442
Югозападен	1 259	130	32	527	630	1 835	284	28	297	125	5 147
Южен централен	1 737	141	214	593	1 614	1 438	677	916	319	646	8 295

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" - "Наблюдение на производството на плодове в България през 2011 г."

Реколтираните площи в страната с овощни видове и ягодоплодни култури през 2011 година се запазват в сравнение с реколтираните през 2010 година. Наблюдава се увеличение в Североизточния район с 20% и в Югозападния район с 16%. Намаление се отбелязва в Южния централен и Югоизточния район – съответно с 12% и 10%

През последните три години се наблюдава тенденция за увеличаване на реколтираните площи с кайсии – 6,6%, вишни – 3,1% и череша – 0,7%.

Намаление на реколтираните площи спрямо 2010 година се наблюдава при крушите – 14,1% и ябълките – 6,0%.

В различни райони на страната през стопанската година паднаха градушки, късни студове и слани, които оказаха влияние върху производството и добивите при някои видове овощни насаждения.

Реколтирани площи – реколта '2009 - реколта '2011 (ха)

Графика 1



Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" - "Наблюдение на производството на плодове в България през 2011 г."

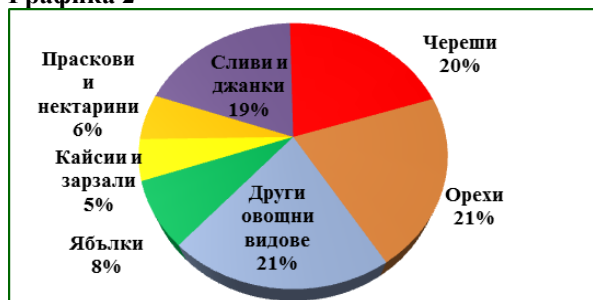
Производство на овощен посадъчен материал

По данни на Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол качественият овощен посадъчен материал, произведен в страната за периода от 01.10.2010-18.11.2011 г, е около 104 000 хил. броя.

Резултати и анализи

Разпределение на младите, невстъпили в плододаване, овощни насаждения по видове през 2011 година

Графика 2



Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – "Наблюдение на производството на плодове в България през 2011 г."

Площите с млади, невстъпили в плододаване, овощни насаждения през 2011 година са 3 136 ха или 7% от общите площи в стопанствата. От тях новосъздадените насаждения в периода 01.10.2010–30.09.2011 г, са 1 127 ха.

Най-голям относителен дял от общите площи с млади насаждения заемат орехите – 21%, следвани от сливите – 19%, ябълките – 8% и прасковите – 6%.

Таблица 2 Средни добиви – реколта'2011 (кг/ха)

Райони	Ябълки	Круши	Кайсии и зарзали	Праскови и нектарини	Сливи и джанки	Череша	Вишни	Орехи	Малини
България	8 264	4 208	4 577	6 728	4 666	3 880	2 664	463	4 683
Северна и Югоизточна България	6 826	3 554	4 495	5 456	4 372	3 785	1 349	460	4 913
Северозападен	5 510	4 882	2 212	3 483	3 961	1 639	1 189	117	3 108
Северен централен	6 667	4 043	4 929	5 786	4 613	2 602	409	136	5 220
Североизточен	4 918	1 909	522	2 650	2 928	4 073	1 956	429	6 783
Югоизточен	8 832	4 143	4 597	5 847	6 289	3 994	2 089	776	2 699
Югозападна и Южна България	9 174	4 685	5 364	10 253	5 281	4 011	3 572	480	4 301
Югозападен	7 088	4 640	6 766	16 977	3 690	3 903	1 956	1 392	4018
Южен централен	10 685	4 726	5 153	4 276	5 902	4 150	4 250	452	4 565

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – "Наблюдение на производството на плодове в България през 2011 г"

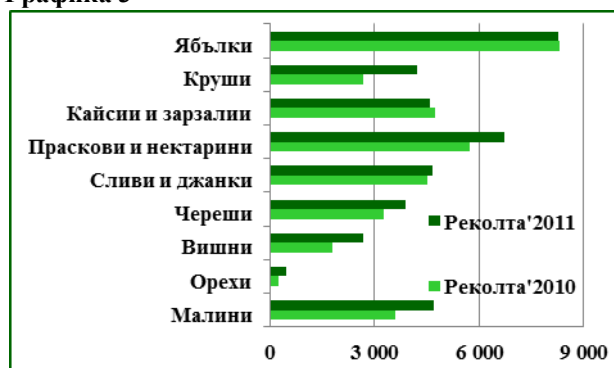
Най-високи средни добиви се наблюдават в Югоизточния район и Южния централен район. Най-висок е средният добив при ябълките – 8 264 кг/ха, прасковите – 6 728 кг/ха и кайсиите – 4 577 кг/ха.

Увеличение на средните добиви спрямо реколта 2010 година се наблюдава при крушите – 57% и вишните с 48%.

Добивите са в пряка зависимост от проведените агротехнически мероприятия. Около 60% от площите не са напоявани през 2011 година и не е извършвана резитба на 1/3 от площите с трайните насаждения.

Средни добиви от плодове реколта'2010 и '2011 (кг/ха)

Графика 3



Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – "Наблюдение на производството на плодове в България през 2011 г."

Таблица 3 Производство на плодове през 2011 година (тона)

Райони	Ябълки	Круши	Кайсии и зарзали	Праскови и нектарини	Сливи и джанки	Череша	Вишни	Орехи	Малини	Други овощни видове	Общо
България	40 413	1 974	11 931	28 422	32 371	30 063	4 328	2 406	7 650	3 550	163 108
Северна и Югоизточна България	12 927	703	10 614	16 940	20 518	16 935	895	1 953	5 002	1 821	88 308
Северозападен	1 780	83	240	527	6 774	182	163	41	1 014	177	10 981
Северен централен	2 137	216	9 780	1 831	6 063	1 343	83	139	585	421	22 598
Североизточен	2 555	106	82	694	2 453	2 241	399	565	3 053	200	12 348
Югоизточен	6 455	298	512	13 888	5 228	13 109	250	1 208	350	1 023	42 381
Югозападна и Южна България	27 486	1 271	1 317	11 482	11 853	13 128	3 433	453	2 648	1 729	74 800
Югозападен	8 925	603	217	8 947	2 326	7 160	556	39	1 192	390	30 355
Южен централен	18 561	668	1 100	2 535	9 527	5 968	2 877	414	1 456	1 339	44 445

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – "Наблюдение на производството на плодове в България през 2011 г."

Производството на плодове от реколта'2011

Общото производство на плодове през 2011 година се увеличава спрямо реколта'2010 с над 7%. От общо произведените плодове с най-голям относителен дял е реколтата от ябълки – 25%, сливи – 20% и череша – 18%.

Южният централен и Югоизточният район заемат най-голям дял в общото производство на плодове в страната, съответно с 27% и 26%, следвани от Югозападния район с 19% и Северния централен район с 14%.

Реализация на продукцията – реколта'2011

Графика 4

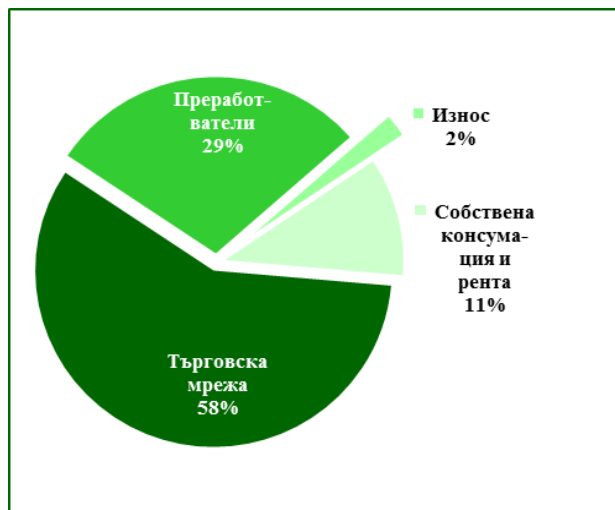


Таблица 4

Овощни видове	Собствена консумация и рента	Търговска мрежа	Преработватели	Износ
ОБЩО:	11%	58%	29%	2%
Ябълки	13%	69%	18%	0%
Круши	36%	58%	5%	0%
Кайсии и зарзали	12%	61%	26%	1%
Праскови и нектарини	4%	83%	12%	1%
Сливи и джанки	22%	34%	42%	2%
Череша	5%	53%	38%	4%
Вишни	1%	26%	70%	3%
Малини	2%	33%	58%	8%
Други овощни видове	8%	53%	35%	5%

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – "Наблюдение на производството на плодове в България през 2011 г."

През 2011 година от общо произведените плодове към търговската мрежа са насочени около 58%, 29% са предназначени за преработка и 11% са за собствена консумация и рента. За износ е предназначена 2% от произведената продукция.

От общото производство на вишни, най-голям е дялът за преработка – 70%, следвани

от малините – 58% и сливите и джанките – 42%.

От общото производство на праскови, най-голям е дялът на постъпилите количества в търговската мрежа – 83%, следвани от ябълките – 69% и кайсиите и зарзалите – 61%.

За собствена консумация и рента най-голям е дялът на крушите – 36%, следват сливите – 22% и ябълките – 13%.

Таблица 5 Относителен дял на площите, при които е извършена резитба през 2011 г.

Овощни видове	Относителен дял на площите с овощни видове, при които е извършена резитба
Общо:	65,6%
Ябълки	81,1%
Круши	73,4%
Кайсии зарзали	83,2%
Праскови и нектарини	82,4%
Сливи и джанки	72,4%
Череша	71,6%
Вишни	78,5%
Малини	84,9%
Други овощни видове	35,6%

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" - "Наблюдение на производството на плодове в България през 2011 г."

При подхранването на насажденията преобладава торенето с минерални торове – 39% от общите площи, като са наторени около 57% от площите с череша, праскови и малини, 49% от площите с ябълки и 44% от вишните.

Органични торове са приложени при 14% от площите с овощни насаждения. От площите, наторени с оборски тор, най-голям е дялът на черешите – 22%, следвани от ябълките, сливите и джанките – по 19%.

Третирани срещу болести и неприятели са почти 100% от площите с праскови и нектарини, 90% – с череша, 84% – с ябълки, 80% – с кайсии и зарзали и 78% – с вишни.

Средно за страната са извършени 4,7 пръскания през годината на овощен вид, като най-много са при ябълките – 6,6 третирания, следвани от крушите, прасковите и нектарините – средно по 4,6.

Таблица 6

Напоиване на овощните насаждения през 2011 година

(ха)

Овощни видове	Обща площ в стопанствата	% на напоивани площи	Начини на напоиване			
			Гравитачно напоиване	Дъждуване	Капково напоиване	Други
Общо:	44 715	39.7%	41.8%	2.3%	36.8%	19.1%
Ябълки	5 543	62.0%	50.0%	1.0%	38.1%	10.9%
Круши	602	55.3%	37.7%	0.9%	39.8%	21.6%
Кайсии и зарзали	3 091	28.2%	18.3%	0.0%	26.7%	54.9%
Праскови и нектарини	4 824	73.3%	56.1%	0.6%	37.3%	6.0%
Сливи и джанки	8 222	20.4%	37.9%	3.4%	38.4%	20.2%
Черешки	8 579	41.4%	39.7%	4.4%	34.9%	21.1%
Вишни	1 829	26.8%	29.9%	9.9%	48.2%	12.0%
Орехи	6 207	15.4%	53.7%	0.7%	1.5%	44.0%
Малини	1 748	75.3%	15.8%	3.5%	76.5%	4.2%
Други овощни видове	4 070	39.1%	32.3%	2.6%	25.0%	40.0%

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – "Наблюдение на производството на плодове в България през 2011 г."

Окопаването, като начин за поддържане на почвената повърхност, е най-използваният метод и е приложен на 74% от площите при овощните насаждения. Следва химичното обезтревяване, приложено на 13% от площите. Гравитачно се напоиват 42% от напоиваните площи, следвано от капковото напоиване – 37%

За реколта'2011 застрахованите площи са 10,1% от общите площи, като най-голям е дялът на застрахованите насаждения с вишни и праскови по 19%, кайсии – 12%, следвани от черешите и ябълките по 11%.

Статистическа тайна

За да се гарантира тайната на индивидуалните данни, някои от получените данни не се публикуват и се заместват със "s", когато:

- Има по-малко от 3 стопанства в разглежданата категория;
- Едно от стопанствата в разглежданата категория обхваща повече от 85% от дейността в тази категория.

Цел на наблюдението: Да се установят общите площи, производството и приложените мероприятия, по овощни видове – реколта'2011, както и реализацията на произведената продукция.

Метод на наблюдението: Извадката е съставена на базата на резултатите от преброяване на земеделските стопанства в България през 2010 г. Интервюирани са 3 749 действащи стопанства, включени в извадката, която покрива за 65 % от площите с овощни насаждения.

Въпросник: Състои се от 4 страници и е разделен на четири основни части:

- Административна информация за анкетираното стопанство;
- Площ на овощните видове, производство и реализация на плодове – реколта'2011;
- Проведени агротехнически и растително-защитни мероприятия;
- Площи, предназначени за производство на овощен посадъчен материал, производство и реализация на окачествен посадъчен материал.

Начин на провеждане: Анкетата е организирана от отдел "Агростатистика" при Министерството на земеделието и храните. Тя е реализирана със съдействието на 28^{те} областни дирекции "Земеделие" през декември 2011 година чрез интервюта, осъществени от специално обучени анкетатори, които на място са анкетирали ръководителите на избраните стопанства.

Районите, цитирани в публикацията, са в съответствие с изискванията на общата класификация на териториалните единици за статистически цели, прилагана в Европейския съюз (NUTS 2), съгласно Регламент (ЕД) №176/2008 г.

Районите, които образуват ниво 2 (NUTS 2), са:

Северозападен – Видин, Враца, Монтана, Ловеч, Плевен;

Северен централен – Велико Търново, Габрово, Русе, Разград, Силистра;

Североизточен – Варна, Добрич, Търговище, Шумен;

Югоизточен – Бургас, Сливен, Ямбол, Стара Загора;

Югозападен – Благоевград, Кюстендил, Перник, София град, София област;

Южен централен – Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Хасково;

Публикацията е приключена редакционно на 27 март 2012 г.

Отговорник на публикацията: Диана Атанасова

Редакция: МЗХ, отдел "Агростатистика"

Композиция и печат: МЗХ отдел "Агростатистика"

За контакти: МЗХ, отдел "Агростатистика"

Тел./факс: 02/980 82 94; Тел. 02/985 11 219;

E-mail: agrostat@mzh.government.bg

Интернет страница на МЗХ: <http://www.mzh.government.bg>